

d Z uradne deske srezkega poglavarstva. Koncesij. poizvedba in obravnavava za mehanično letarno »Manot« v Žalcu se vrši 5. septembra 1929 in za adaptacije šamotne tovarne v Štorah 3. sept. 1929.

d Iz celjske policijske kronike. — (Aretacija hmeljske obiralke na celjskem kolodvoru.) Neka hrv. hmeljska obiralka je ukradla posestniku Vrankoviču v Rakovljah, občina Braslovče, odejo, vredno 200 Din. Vrankovič je tatvino brzo opazil in je tatico ujel na celjskem kolodvoru. Dobil je nazaj tudi svojo odejo. Tatico so zaprli. — (Kaznovana nepoštenost.) Včeraj je privozil z avtom pred hotel »Evropa« v Celju g. Janko Horvat iz Maribora. Ko je stopil iz avta, mu je padla na tla listnica s 500 Din, legitimacijo in drugimi spisi. To so opazili trije fantje iz šmarske okolice. Eden je pobral listnico in šli so naprej. Tam je oni, ki je listnico pobral, razdelil plen tako, da je dal vsakemu tovarišu po 100 Din, ostalo pa si je obdržal sam. Toda mladi poštnjakoviči so bili opazovani in ovadeni, na kar so jih djali v zapor. — (Tatvina v kolodvorski veži.) Neka Antonija Justin iz Jurkloštra je pustila v kolodvorski veži pred blagajno zavitek s čevlji in obleko ter se je za trenutek odstranila. Ko je došla nazaj, je že zavitka zmanjkalo. — (Zguba.) Gospa Mira Majcen v Celju, Cankarjeva 11 je na potu iz Lisc v mesto zgubila pleteno ročno torbico z zlato uro in pozlačeno verižico. Na pokrovčku ure ste gravirani dve cvetlici modre barve. — (Brezobziren kolesar.) Pri pošti je podrl na tla neznan kolesar starico Ivano Križan iz mestne ubožnice. Dobila je znatne poškodbe po celem telesu. — Ukra del je nekdo mizarskemu mojstru Ludviku Svigi v stavbi mestne elektrarne več mizarskega orodja. — Manjša o v a d b e se tičejo običajnih sobotnih in nedeljskih veseljakov in enega prekoračenja policijske ure.

d Spomenik kralju Petru mislijo postaviti do Vidovega dne 1930 v Dolnji Lendavi. Predsednik pripravljalnega odbora je okrajni glavar g. dr. Farčnik.

d Cene za seno in slamo v Mariboru so bile na sobotni tržni dan sledeče: seno 80—100 Din, otava 80—90 in slama 50—60 Din. Prišlo je na trg 44 vozov. Kupčija zelo živahna.

d Šahovski turnir se vrši te dni v Rogaski Slatini. Vodi ga znani šahist, sodnik Kramer iz Maribora. Doslej je prijavljenih 15 udeležencev, med njimi iz naše države dr. György, dr. Singer, Jovanović, König, Pirc in Rožič, Flohr iz Češke, Sämisch iz Nemčije, dr. Geiger in Grünfeld iz Avstrije, Canal iz Peruja, Maroszy in Takacz iz Madžarske in dr. Turnir je internacionalen, pravijo gospodje prireditelji.

d Lahek potres smo čutili danes v Celju in okolici nekaj minut pred 7. uro zjutraj (6.52).

ko, napravil tri korake in bil je zopet v hiši.

Izvošček je vdaril po konjih in voz je oddrčal proti Pragi. Gospej Kondelikovi je bilo neizrečeno hudo. Za vselej — za vselej je dala hčer od hiše. — Potok solz ji je tekal po obrazu in njene ustnice so se brez glasu pregibale in šepetale molitev: Ljubi Bog, stoj pri nji in jo obvaruj!

Hišna vrata so zaškripala. Vejvara je obrnil oprezno ključ, da ne bi zbudil nikogar v hiši. Potem je zagrabil svečnik, in je hitro stopal gori. Slednjič, slednjič bo s Pepico sam — Vstopil je v spalnico, pritisnil za sabo vrata, v ključavnici se je ključ dvakrat zavrtel, toda Vejvara je še pritisnil nanj, kakor da bi hotel zakleniti desetkrat. Ni šlo naprej.

Stal je nekaj časa, zakaj srce mu je v prsih glasno bilo. In sedaj je stopal s počasnimi koraki v sobo, kakor bi hotel s tem doseči največjo mirnost.

Pepica ni več stala na sredi sobe. Medtem je bila prinesla iz spalnice skrinjico z drobnim ključkom, postavila jo je na mizico pri oknu in je dajala v njo dragotino. Igle, iglice, uhanne. In sedaj je skladala to že desetič. O, da ne bi tega končala do jutra!

d Ivo Vojnović. V beograjskem sanatoriju dr. Živkovića je umrl v petek dopoldne po dolgi, mučni bolezni velik hrvatski pesnik in dramatik Ivo Vojnović v 72 letu starosti. Bil je rojen Dubrovčan. Pri nas je najbolj znana njegova »Dubrovačka trilogija« in »Smrt majke Jugovića«. Kot prepričan jugoslovanski nacionalist je pretrpel med vojno veliko preganjanja.

d Umrl je te dni v Gradcu vsled srčne kapi svetnik štajerske deželne vlade dr. Fr. Šorn, sin pokojnega prof. dr. Šorna, doma iz celjske okolice. Dr. Fr. Šorn je služil pred vojo pri okr. glavarstvih v Mariboru in Brežicah.

d Posetniki jesenskega velesejma »Ljubljana v jeseni« od 31. avgusta do 9. septembra, če so v posesti sejmske legitimacije za 30 Din, imajo pravico do polovične vožnje v obe smeri. Pri odhodu na domači postaji dajo žigosati legitimacijo in kupijo celo vozno karto. S to se potem brezplačno vozijo nazaj. Zato se karte ne sme odati vratarjem na ljubljanskem kolodvoru. Ob vходу na velesejem se vsakemu potrdi, da je v resnici obiskal prireditelj. Če v vašem kraju legitimacij ne bi bilo dobiti, jih zahtevajte naravnost od urada velesejma v Ljubljani.

d Brusnice, prav lepe, bo imela tudi letos tvrdka Anton Fazarinc. Prednaročila se že sedaj sprejemajo.

d Kruh ne spada v pomlje! Vsakemu zavitku ŽIKE je pridejano navodilo, kako je treba kuhati ŽIKO. Gospodinja, ki to upošteva, doseže glavni cilj: ob malenkostnih izdatkih zdrava in krepka družina. 421

d Solnčna očala, razna optika, Anton Lečnik, Celje.

Pravi razlog krvavih bojev v Palestini.

Zadnje dni so bili naši dnevniki polni poročil o krvavih bojih med Židovi in Arabci v Palestini, v katerih je poginilo okrog 150 Židov in sta bili dve ali tri židovske naselbine popolnoma uničene. Tudi Arabci so imeli težke zgube na mrtvih in ranjenih. Angleške mandatar. oblasti so morale Arabce, ki so bili napadalci (Židje se od svetopisemskih časov sem ne vojskujejo več radi), krotiti ne le s puškami in strojnimi, temveč celo z letali, tanki in z drugimi učinkovitimi bojnimi sredstvi. Zunanji povod je bil prepričanje, da zadnji ostanek Salamonovega templja, zid zalovanja v Jeruzalemu. Notranji povod pa so zaključki židovskega nacionalističnega (zijonističnega) kongresa v Curihu, ki se je vršil začetkom meseca avgusta. Na tem kongresu je bilo na zahtevo židovskih šovinistov sklenjeno, da Židje zahtevajo od Velike Britanije kot mandatarne oblasti popolno izpolnitev obljube, dane v Balfourjevi deklaraciji 1. 1917, t. j. da se vsa oblast v Palestini izroči njim. Velika Britani-

ja pa je svojo obljubo doslej tolmačila tako (saj je vojna minila), da ima ona v Palestini, ki jo je med vojno osvojila, le to moralno dolžnost, da pospešuje naseljevanje onih Židov, ki se hočejo vrniti v obljubljeni deželo. Vostalem so se britanske oblasti držale bolj arabske večine, ki znaša dobrih sedem osmink prebivalstva. Upoštevala je tudi kristjane, ki jih je tudi nekaj naseljenih v Palestini, zlasti v krajih, ki veljajo za svete. Med razlago zionistov in angleške vlade o »židovski narodni državi« v Palestini je tedaj dokaj razlike. Arabci so seveda po vojni takoj ugovarjali proti temu, da bi jim sedli Židje za vrat ter so sedaj, ko so slišali o ponovnem napadu na njihove nacionalne pravice, takoj prijeli za orožje. Nekoliko jih je tudi vodila želja, da izpraznijo židovske trgovine, saj je to le gotova oblika socializacije premoženja. . . . Vsekakor bo zanimivo, za katero smer v bodoči politiki glede Palestine se bodo odločila Velika Britanija sedaj.

Gnojilni poskusi s čilskim solitrom.

Odberi si njivo, s katere navadno dobivaš slabe ali srednje pridelke, ali zemljišče, na katerem je ozimno žito slabo prezimilo. Na najbolj ravnem delu odmeri pravokotno ploskev 20 m dolgo in 10 m široko ter jo razdeli v dve polovici. Prvo polovico potrosi s čilskim solitrom, druga pa ostane brez njega in služi za primerjavo. Na oglih je vsako izmed teh dveh parcel zakoličiti ter pustiti kolce tako dolgo v zemlji, dokler ni žito požeto. Okrog obeh ploskev, katerih vsaka meri desetino hektarja ali en ar, t. j. 100 m² pusti ped širok, neposejan pas, da sta parceli razločno vidni.

Parcelo, določeno za gnojenje, potrosi februarja meseca čim enakomernije in pravilneje z 1½ kg čil. solitra. Pri trošenju pazi, da ne pada trošeno gnojilo čez mejo parcele, posebno pa ne na negnojeno ploskev, ki je določena za primerjavo. S tem je glavno delo takega poskusa izvršeno.

Po tem poslu zapisuj natančno vse razlike, ki se pojavijo v rasti in razvoju med obema parcelama (barva listov, rast, poganjanje klasov, bolezni itd.).

Pravi uspeh gnojenja bo seveda pokazala šele tehtnica, zato je treba ob žetvi zelo skrbno postopati s pridelki. Najbolj priprosto se ravna takole: Požanji vso njivo razen poskusnih delov; nato sledi vsaka od obeh parcel posebej in poveži žito v snope. Skrbno je paziti ob prenosu snopov, da se od obeh parcel medsebojno ne pomešajo. Zato se priporoča, za znamovati tiste z gnojene parcele z rdečo, z negnojene pa z modro ali črno nitjo.

Pred prenosom preštej snope z ene in druge parcele in si to zabeleži. Čim je žito osušeno, stehtaj snope z vsake parcele posebej. Ob tej priliki si na-

tančno oglej morebitne razlike pri žitu ene in druge parcele, na pr. dolžino in jedrnatost klasov in zrnja, dolžino, debelost in barvo slame itd. Posebej moraš omlatiti snope prve parcele, in posebej one poskusne ploskve. Nato stehtaj od vsake posebej zrnje, slamo in pleve. Vse to si natančno zapiši v poskusno polo in jo z morebitnimi pripombami o drugih lastnih opazovanjih dopošlji Delagaciji. Še mnogo boljše uspehe dosežemo, če napravimo gnojilne poskuse z več parcelami in z vsemi tremi glavnimi vrstami umetnih gnojil.

KINO.

Mestni kino Celje. Na splošno željo se predvaja še v ponedeljek 2. septembra, izredna, senzacija »Vampir«. Film o vampirjih, detektivih in drugih skrivnostnih stvareh v 6 dejanjih. V glavni uloži Lon Chaney, znan iz velefilmov »Notredamski grbavec« in »Fantom pariške opere«. — Torek 3., sredo 4. in četrtek 5. septembra: »Ropar deklet«. Pustolovski iefilm v 5 dolgih dejanjih. V glavni uloži slovit Tom Mix. Predprodaja vstopnic v trafiki ge. Kovačeve v Aleksandrovi ulici.

Fotografske aparate

plošče, papirje, kemikalije, dobite v veliki izbiri in sveže blago v drogeriji

SANITAS, CELJE.

Razne politične in druge novice

Novi minister trgovine. »Avala« poroča: Danes je bil z ukazom Nj. Vel. kralja imenovan za ministra trgovine in industrije k. Juraj Demetrovič, bivši pokrajinski minister za Hrvatsko in Slavonijo. Novi minister je polčlil prisego danes na dvoru pred Nj. Vel. kraljem in predsednikom ministrskega sveta generalom Petrom Živkovičem.

Grof »Zeppelin« na poti domov. »Grof Zeppelin« se je dvignil včeraj ob 13.18 srednjeevropskega časa v Ameriki znova v zrak in plove domov v Friedrichshafen. Ladja hoče pluti po najkrajši poti, da doseže zopet rekord.

Naprava češpljeve meze.

Letošnje leto se nam obeta obilna češpljeva letina. Naši sadjarji se po dolgih letih veselijo, da bodo imeli dovolj blaga za »kuho«. To je po mnenju večine našega prebivalstva edini mogoči način predelave češpljevega sadu.

Skrajni čas pa je, da bi tudi pri nas prišli do spoznanja, da se dado češplje še drugače uporabiti. Zlasti bi morali vedeti, da se da iz njih skuhati prav dobra meza, ki se lahko z velikim pridom na različne načine uporablja tudi v vsakem kmečkem gospodinjstvu. Ako prepustimo češplje v sodu ali kadi kipenju, povre sadni sladkor v alkohol, to se pravi, da iz redilnega živila nastane na ta način strup, ki mori človeštvo.

V dnevih današnje gospodarske krize bi pa še posebno morali ohraniti vse hranilne snovi v prvotni obliki.

Franc Strupi v Celju

Vam priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, svetilnik, okvirjev za podobe, ogledal, raznovrstnih šip itd. 50—8

Prezema vsakovrstna steklarska dela.

Moderne tiskovine

vseh vrst: knjige, lepake, letake, pisemske glave, kuverte, vabila i. dr. Vam nudi v okusni izvedbi in po zmerni ceni

Zvezna tiskarna v Celju

Lastna knjigoveznica

Izvršuje vsa v njeno stroko spadajoča dela. Ljudske knjižnice imajo pri vzajemni uporabi.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 75.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 9.000.000.—

== v Celju ==

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Pri češpljah hodi v poštev sladkor, ki ga imajo v sebi v obilni meri. Zato priporočamo sušenje in napravo mezge. V naši državi to že od nekdaj delajo, toda le v Srbiji in Bosni. Tudi pri nas so včasih sušili češplje. V novjšem času so pa še to opustili. Pekmeza v naših krajih niso nikoli kuhali, dasi bi bilo to zelo koristno. Dandanašnji kuhajo mezgo večinoma zadržno — industrijsko. To pa pri nas ne bo tako hitro mogoče, ker slabo negovano češpljevo drevje preveč nerodno rodi.

Priporočamo izdelavo na malo za domače potrebe in sicer tudi v zalogo za slabe letine. Češplje za mezgo naj bodo popolnoma zrele, da se dado zlahka otresti. Češplje morajo biti čiste, brez listja in kakoršnekoli nesnag. Zato jih najprej v čisti vodi operemo in v pletenicah ali rešetih odcedimo. Nato jih denemo kuhat brez vode v velike položene lonce ali bakrene kotle. Z železom mezga ne sme priti v dotiko. Tudi posode, ki so pocinkane, kakor na pr. brzoparilniki, niso za rabo, ker dobi pekmezo tak okus, da je neužit. Kuhamo jih na štedilniku z obroči, torej ne na živem ognju, tako dolgo, dokler niso razkuhane in da se koščice z lahkoto izluščijo. Pri tem je treba češpljevo brozgo večkrat premešati, da se na dnu ne pripali. Razkuhane češplje potem pretlačimo na situ z leseno mrežo ali še boljše je sito iz bakrenega pletiva. Odprtine morajo biti tako ozke, da koščice ne gredo skozi.

Pretlačeno, toda še prerediti in vodeno mezgo moramo naposled zgotosti. V to svrhu jo kuhamo na mitem ognju toliko časa, da se izpari iz nje primerna količina vode. Mezga se bolj in bolj zgosti in potemni. Sadni sladkor, ki je v njej, se zgosti na 30—40%; v tako gosti sladkorni razstopini glivice ne morejo delovati in češpljevo meso je ohranjeno.

Fran Malásek v »Sadjarju in vrtnarju« 8/1929.

Damsko in posteljno

perilo, fino in elegantno izvršuje
proti naročilu

M. ŠRIBAR, Celje, Gosposka ulica 17
Prevzame tudi samo izdelovanje perila iz
lastnega blaga.

Kongres

Glavn. Zadržnega Saveza v Ljubljani.

Včeraj se je vršil ob desetletnici obstoja GZS v Ljubljani zadržni kongres. Delavska zbornica je bila polna zadržgarjev iz Slovenije in tudi iz ostalih pokrajin naše države. Zborovanje je vodil predsednik Zveze gospodarskih zadrž v Ljubljani gospod Anton Kristan. Po sprejetju udanostne brzojavke kralju in običajnih pozdravov je poročal kot prvi referent tajnik GZS inž. Ivan Varga o desetletnem delovanju GZS. Ideja koncentracije jugoslovenskega zadržništva je vznikla že ob početku leta 1919, torej nekaj mesecev po izvršenem ujedinenju. Na konferenci, ki se je vršila 2. februarja 1919 v Beogradu, je bilo načelno sklenjeno, da se ima pristopiti k ustanovitvi zadržne organizacije. Že 14. junija istega leta se je po izvršenih obsežnih pripravah vršila v Beogradu ustanovna skupščina, na kateri je bil pod predsedništvom prof.

Sime Lozanića ustanovljen Glavni zadržni savez. Na tej ustanovni skupščini je takoj pristopilo k savezu 11 najvažnejših zvez v naši državi. Glavni zadržni savez si je nadel nalogo, pospeševati dviganje kulturnega nivoja kmetijskega prebivalstva v agrarno političnem pogledu in zastopati celokupno zadržništvo v pogledu širjenja zadržne misli, negovanje zadržnega pouka, dajati inicijativo za ustanovitev potrebnih ustanov in organizacij in zbirati material za izenačenje zadržne zakonodaje. Glede na strukturo našega zadržništva, ki ima pretežno kmetijski značaj, si je savez v prvi vrsti prizadeval doseči pravilno rešitev kmetijskega zadržnega kredita. Po težkih bojih in neuspehih je bila končno ustanovljena Privilegirana agrarna banka, ki pomeni za kmetijsko zadržništvo novo fazo razvoja. Druga najvažnejša skrb saveza je bilo izenačenje zadržne zakonodaje. Že leta 1922 je izdelal g. Miloš Štibler načrt enotnega zadržnega zakona, ki je bil potem v redakciji, ki jo je izdelal g. Anton Kralj, predložen pristojnim faktorjem, kjer pa ni našel odziva. Podolgoletnem delu na tem vprašanju je bil nov načrt zadržnega zakona sprejet in nato izročen kmetijskemu ministru. Pričakovati je, da bo ta za razvoj zadržništva odločilen zakon v kratkem uveljavljen. Končno je še omenil naporno delovanje saveza glede izenačenja davčnih, taksnih in poštinih ugodnosti za zadržne, ki je bilo doseženo leta 1922 in 1925. Prizadevanje saveza je končno šlo za tem, da se vse kmetijsko zadržništvo v naši državi reorganizira in da se doseže racionalna organizacija nabavljalnih in produkcijskih zadrž.

Za g. inž. Vargom sta predavala še inspektor poljedelsk. ministrstva g. Miloš Štibler, ravnatelj ZZ v Ljubljani g. dr. Basaj in gg. Jagatić iz Zagreba ter Marin Glavina iz Novoga Sada. G. Miloš Štibler je izvajal med drugim, da se danes zadržništvo v naši državi poučuje na pravnih in poljedelskih fakultetah v Beogradu in Zagrebu, pa tudi pokret za ustanovitev nižjih zadržnih šol je v zadnjem času naglo napredoval. Poleg nižje zadržne šole v Ljubljani, ki obstoja že 20 let, se imajo v kratkem ustanoviti nižje zadržne šole v Zagrebu, Beogradu, Skoplju in Sarajevu. Priprave se vršijo tudi za ustanovitev višje zadržne šole v Beogradu, ki jo je kmetijski minister dr. Frangeš že v načelu odobril. Zadržne šole niso samo potrebne, da dobijo posamezne zveze dobre uradnike; tudi državna in samoupravna oblastva bi morala pri namestitvi uradnikov v prvi vrsti gledati na absolvente zadržnih šol. Zadržništvo pa bi se moralo kot poseben in važen predmet predavati tudi na vseh učiteljskih in na kmetijskih, trgovskih in bogoslovnih šolah, kajti

Prodajam

novo zimsko suknjo in več dobro ohranjenih moških oblek. Naslov v upravi lista.

Violina

1/2, za začetnika, se poceni prodaj. Naslov v upravi lista.

Pošteno kuharico

ki bi opravljala tudi druga hišna dela, se išče v stalno službo k dvema osebama. Naslov v upravi.

poznavanje idejne in poslovne strani zadržništva ter zadržne zakonodaje je za absolvente teh šol, ko stopijo v življenje, velike važnosti. Inicijativa za osnovanje zadržnih šol mora biti predvsem v rokah posameznih zadržnih zvez, vendar pa mora sodelovati tudi država.

Po referatih so bile sprejete rezolucije, v katerih prosi zadržništvo za oprostitev rentnine in raznih še plačljivih pristojbin ter za ustanovitev zadržnih šol.

Popoldne so si udeleženci uglasili zadržno razstavo na ljubljanskem vsejmu, danes pa so napravili izlet na Gorenjsko.

iz vseh rudnikov
prvovrsten

dobavlja in dostavlja trgovina

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Maks Zabukošek

modna krojačnica

Celje, Cankarjeva ulica št. 2

Velika zaloga angleškega in češkega blaga. 50-8

Sprejmejo se

prodajalci

za obisk strank na dom. Istotam se sprejme mlad sluga za dopoldansko službo in učenec za manufakturo in modo. Naslov v upravi. 2-2

Hmeljske vreče

se dobe poceni pri Schotten i drug, Zagreb, Vrhovčeva ul. 11.
Brzjavaj: JUTE. Telefon: 59-65.

Naznanilo otvoritve.

V hiši zobozdravnika gospoda dr. med. Hago Baumgartena v Trbovljah, otvorim
15. septembra 1929

trgovino z ženskimi klobuki

Potrudila se bom, svoje cenj. stranke najskrbnejše in solidno postreči. V zalogi bodo vedno najmodernejši damski, otroški in žalni klobuki. Prevzemam vsa moderniziranja kakor tudi izgotovitev senčnikov za svetilke in blazine za divane po najnižji ceni. 2-4
Mary Smolnik.

Franjo Dolžan

kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelvodne naprave.

CELJE, ZAKRESIJO 4.
Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila. Postrežba točna in solidna. Cene zmerne. 50-10

Češko suknjo

v veliki izbiri kupite najceneje

pri „SOLNCU“

A. Drogenik, Celje, Glavni trg 9.